

ZÁZRAČENÁ%o STUDÁNKY PRAŽSKÁ%o - 2

ÁČEtrtek, 09 Á•ervenec 2015

Do zpuštěného sadu u BĀ™evnovského kláštera se chodilo na rande, lezlo se tam pĀ™es rozvalenou zeĀ• od VĀ›trníku. To bylo pĀ™ed desítkami let, v minulém století a zahrady nebyly veĀ™ejnosti pĀ™ístupné. BĀ›hem zaĀ•átku jednadvacátého století celý komplex kláštera dostal novou opravenou tváĀ™. Cílem dotací EU bylo zpĀ™ístupnĀ›ní zahrad a sadu, oprava zchátralých stupĀ›ovitých teras, opĀ›rných zdí, schodišŤ, oranĀ›erie, zahradního gloriety Josefy a altánu se studánkou VojtĀ›škou.

U studánky se podle povĀ›sti sešli roku 993, na základĀ› BoĀ›ího vnuknutí, kníĀ›e Boleslav II. se Slavníkovce biskupem VojtĀ›chem (Adalbertem), aby zde zaloĀ›il první muĀ›ský klášter benedikťnského Ā™ádu v ĀČEechách. Dva roky na to nechal Boleslav II. Slavníkovce vyvraĀ›dit a VojtĀ›ch této smrti jediný z kníĀ›ecího rodu unikl. Z ĀČEech odeš na misi, aby šil kĀ™esĀ›anství mezi pohanskými pobaltskými Prusy. TĀ›m se to nelíbilo, mĀ›li svoje bohy a když pĀ™es opakované varování, vnikl do posvátného háje a tím znesvĀ›til obĀ›tištĀ›, byl Prusy sedmkrát proboden kopím a byla mu uĀ›ata hlava. A nejspíš se stal i rituální souĀ•ástí jejich jídelnĀ›ku. Boleslav Chrabrý prý za jeho ovaĀ™enou kostru a lebku zaplatil kopu stĀ™íbra a ostatky nechal pĀ™evézt do HnĀ›zda. Odtud se ostatky vrátily zpĀ›t do Ā› díky BĀ™etislavu I. V Polsku je sv.VojtĀ›ch nejvýznamnĀ›jším svatým u nás je druhý hned po sv.Václavovi a tak jeho sochu najdete na podstavci pod sv.Václavem, jak ho tam usochal Myslbek. Svatí jsou tam Ā›tyĀ™i, AneĀ›ka, Ludmila, VojtĀ›ch, to je jasný, ale víte, který je ten Ā›tvrtý? Já se musela jít podívat. Ale vraĀ›me se do BĀ™evnova, ke studánce, z níĀ› vyvěrá podle nášich pĀ™edkĀ› léĀ›ivý pramen, jehoĀ› voda máĀ›la blahodárné úĀ›inky zejména na nemocné oĀ›i. U studánky se zachovala pĀ›vodní klenba ze 13. století, nad níĀ› opat Beno Löbl nechal vystavĀ›t nĀ›kdy v polovinĀ› 18.století souĀ›asný pavilon. Dnes ovšem voda není vhodná k pití a urĀ›itĀ› by nic nevytěĀ›ila. Brusnice tvoĀ™í studánkový pramen a pak další vývĀ›ry, které se pĀ™idají cestou, pramen U MarkĀ›ty, Petynka a Kajetánka.

Brusnice napájela a dosud napájí nĀ›kolik rybnĀ›kĀ›, z nichĀ› první dva jsou pĀ™ímo u BĀ™evnovského kláštera (Velká a Malá MarkĀ›ta), další u Kajetánky, u Petynky (resp. Vincentina, zvaný Vincek) a nádrĀ› mezi Šleiferkou a Malovankou. Za nádrĀ›í u Malovanky podbíhala Brusnice PatoĀ›kovu ulici a vynoĀ™ovala se v zahrádkáĀ™ské kolonii u starého vojenského hĀ™bitova mezi bastiony barokní Mariánské hradby, kterou tunýlkem podtékala do Nového SvĀ›ta a Jeleního pĀ™íkopu. Za tunýlkem stojí roubený dĀ™m U Raka, pĀ™ed ním leĀ›í nĀ›kolik mlýnských zĀ™ejmĀ› i tady byl mlýn. Na konci Jeleního pĀ™íkopu pohánĀ›la Brusnice mlýn pod nĀ›kdeším rybnĀ›kem v Chotkově pĀ™es Klárov stékala do Vltavy. V posledním pĀ›století byla Brusnice v Jelením pĀ™íkopu vyschlá a do koryta Brusnice byla pĀ™ivedena voda z historického hradního vodovodu. Kde dnes Brusnice opravdu konĀ›i, to netuším, nejspíš novĀ› v parku na HládkovĀ› v rybnĀ›ku (nyní pojmenováno Park Maxe van der Stoela), ale pĀ™i mé poslední návštěvě tam byla jenom betonová pánev bez vody, takĀ›e asi konĀ›í uĀ› u obĀ™í mimoúrovĀ›ové kĀ™iĀ›ovatky Malovance, kde je svedena do kanalizace. Na HládkovĀ›, neĀ› vystĀ›hovali zahrádkáĀ™e a zaĀ›ali vrtat, tak vojenský hĀ™bit byl býval oáza klidu, v zahrádkách jste mohli vidĀ›t i mloky, skokany, ropuchy, to všechno je dnes pryĀ›, zalité betonem. PĀ™edstavy developerĀ› s celou oblastí kolem Malovanky a Petynky jsou ponĀ›kud deprimující, pĀ™es Ā›e protesty a petice místních obyvatel, se zde zabetonovaly rozsáhlé plochy. Petice nez mohly nic, nejnovĀ›jší zprávou je prosazení obĀ™í stavby OperaĀ›ního a dopravního centra Malovanka, ze kterého bude Ā™ízen provoz v metropoli, včetně tunelového komplexu Blanka. Ten bude stát na místĀ› slibované zelenĀ›, nad kráterem Strahovského tunelu. A stále trvá zámĀ›r zbourat staré usedlosti. V roce 1996 získal novĀ› vzniklý NadaĀ›ní fond Vincentinum, který se hlásil k charitativní tradici, Petynku a pĀ™edevším velice lukrativní pozemky bezúplatným pĀ™evodem od ministerstva vnitra. Slíbil, Ā›e bude objekt udržovat a po dobu 25 let zde bude provozovat charitativní Ā›innost. Od té doby nevyvíjí Ā›ádnou charitativní Ā›innost. Jen pĀ™ipravuje ve spolupráci s developerskou společností Geosan Kappa a stavitelem firmou Loxia (stejný stavitel jako u Kajetánky), stavební projekt rozmĀ›ného komerĀ›ního bytového domu pro seniory na místĀ› Petynky. Stávající pozemek chce vyĀ›istit zbouráním Petynky. A sklenĀ›nými a kovovými sedmipatrovými skelety obestavit zbylý památkovĀ› chránĀ›ný osmiboký uzávĀ›r, jediný pozĀ›statek kláštera kajetánského Ā™ádu z barokní kaple Panny Marie Őtingenské (Kajetánská kaple). Druhá demolice hrozí tzv. bĀ™evnovskému mrakodrapu v RadimovĀ› ulici. RelativnĀ› lepšího osudu se doĀ›kala Kajetánka V roce 2008 zaĀ›al na pozemcích stavĀ›t zahraniĀ›ní investor 140 luxusních bytĀ›. Po dokonĀ›ení prodal usedlost a park s místním rybníkem za symbolickou korunu mĀ›stské Ā›ásti Praha 6. To proto, Ā›e Praha 6 povolila investorovi zastavĀ›t Ā›ást zelenĀ› bytovými domy. Stavitelem byla firma Loxia, která je autorem obĀ™í bytové bedny nad Kajetánkou. Díky této transakci je v usedlosti restaurace s pĀ™ijatelnými cenami, park je k dispozici veĀ™ejnosti a Kajetánská oranĀ›erie je citlivĀ› upravena na luxusní byty.

Šlajferka dnes opĚt slouĚí jako charitní dĚm Kongregace školských sester. V šedesátých letech bylo TV studio, pozdĚji populární klub Na Petynce. Šlajferka záĚmí novotou, ale Malovanka, která patĚmí stejné kongregaci, je dnes uĚ nenávratnĚ ztracena. Starobylá zákoutí v okolí Malovanky, která po staletí brala názvy od pĚvodních usedlostí, pomalu, ale neúprosnĚ mizí.

Jak se budou tato místa nazývat v budoucnu? Seniorka? Loxianka??? Geosanka???

Také Jelení pĚmíkop prodĚlal bĚhem let zmĚny, tam se podepsalo období socialismu, zmizeli medvĚdi, z tĚch zbyly jen zamĚmíĚované klece, socha ponocného se pĚmĚstĚhovala z louky na kraj cesty, Brusnice uĚ nepramení ve VojtĚš ale je napojena na hradní vodovod. Dobu normalizace nepĚmĚĚila ani Grotta s umĚlou zĚmĚiceninou, kašnou a dvojitĚ schodištĚm, která byla v dobrém stavu ještĚ koncem 60.let, ale za to tu byl postaven protiatomový kryt, aby zĚstali z nás ti nejlepší. Stále ještĚ tu najdete slabý pramínek odnĚkud z hlubin štoly, který proudí do MedvĚdí studánky. NovĚ byl probourán podchod pod Prašným mostem, který spojuje horní a dolní Ěást Jeleního pĚmíkopy a byla opravena Masarykova vyhlídka od PleĚnika. Jelením pĚmíkopem je krásná procházka v parném létĚ, kdy je tu chládek a pĚmíkop se dá projít od hospody U Zlaté Hrušky v Novém SvĚtĚ, aĚ k fíkovnĚ pod Belvederem. Cesta není všeobecnĚ známa, je tu klid a turistĚ tu potkáte jen poskrovnu a ve všední den ani na ty turisty nenarazíte. DEERES,holka s toulavýma botama